

Rendezvények

Konferencia az osztatlan közös tulajdon megszüntetéséről

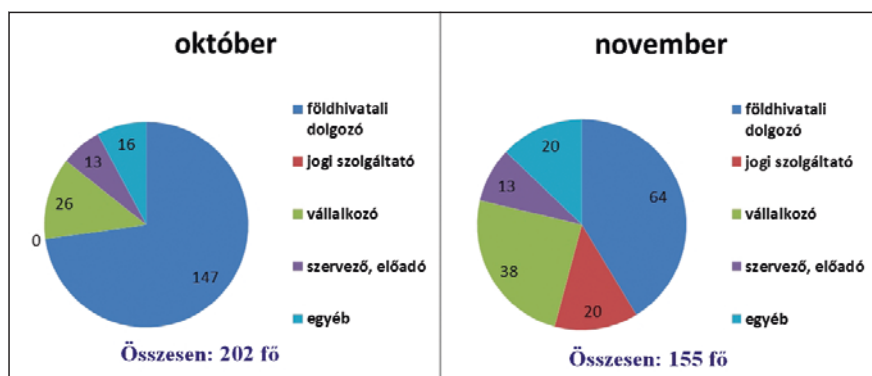
Az osztatlan közös tulajdon megszüntetésére indított projekt (OKTM-projekt) elindulása óta a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság a Földművelésügyi Minisztérium Földügyi Főosztállyal közösen évente, egész napos konferenciát szervez – a nagy érdeklődésre való tekintettel az idén is – két időpontban. Az idei rendezvények 2016. október 26-án és november 9-én – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Földművelésügyi Minisztérium Darányi Ignác-termében zajlottak le.

Dr. Ádám József elnöki megnyitójában elmondta, hogy dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter ezúttal is vállalta a konferencia fővédnöki szerepét. Kovács Zoltán államtitkár az

MFTTT elnökének megkeresésére válaszolva – a korábbi évek gyakorlatát követve – támogatásáról biztosította a Társaságot a rendezvény megszervezésében. Felkérte a megyei kormányhivatalokat vezető kormány megbízottakat, hogy a földhivatali kollégák számára minél szélesebb körben tegyék lehetővé a részvételt.

A nagy érdeklődés ennek és a közszolgálati dolgozók számára előírt kötelező továbbképzésnek (amelyet a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium programjába felvett rendezvényeken való részvétellel szerzett pontok összegyűjtésével lehet teljesíteni), valamint a földmérők számára az ingatlanrendezői minősítéshez szükséges, hasonló önképzési kötelezettségnek is volt köszönhető.

A két konferencián összesen 357 fő regisztrált. A résztvevők összetételét az alábbi diagramok szemléltetik:

Az októberi rendezvény nap közönsége (Fotó: HBA)

A két rendezvény nap programja azonos volt:

- Dr. Ádám József elnök, MFTTT: Elnöki megnyitó
  - Dr. Szinay Attila FM jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár/Horváth Gábor István főosztályvezető, FM Földügyi és Térinformatikai Főosztály (FM FTFO): Köszöntő, szakmapolitikai kérdések.
  - Cseri József ügyvezető igazgató, Nemzeti Kataszteri Program Non-profit Kft.: A részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetése projekt végrehajtása.
  - Dr. Vigh Ágota földmérési jogi referens, FM FTFO: Jogszabályi aktualitások az osztatlan közös tulajdon megszüntetésével kapcsolatosan.
  - Dr. Gross Miklós ügyvezető igazgató, Eurosense Légi Térképészeti Kft.: Az osztatlan közös tulajdon megszüntetése projekt keretében előállított állami alapadatok egyéb hasznosítási lehetőségei.
  - Dr. Gál Zoltán főosztályvezető, Baranya Megyei Kormányhivatal Élelmszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály: Földhivatali tapasztalatok a projekt végrehajtása során Baranya megyében.
  - Gudász Zoltán földügyi gazdálkodási referens, FM FTFO: Tájékoztatás az osztatlan közös tulajdon megszüntetése projekt folytatásáról, és a végrehajtással kapcsolatos feladatokról és problémákról
  - Dr. Varga Éva témavezető, NKP Nkft.: Munkafolyamatok irányítását és ellenőrzését támogató rendszer (MTR) használatának értékelése.
  - Mátyás László műszaki vezető, NKP Nkft.: A részarány-földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetése projekt folyamatának ellenőrzési tapasztalatai. A projekt kritikus pontjainak elemzése.
  - Módszertani konzultáció, fórum
- Október 26-án dr. Szinay Attila köszöntötte a konferencia résztvevőit, míg november 9-én Horváth Gábor István főosztályvezetőnek jutott ez a szerep.

A Földügyi és Térinformatikai Főosztály vezetője elmondta, hogy 2011-től több, kiemelt feladatot kapott a földügyi ágazat. Ezek közül kiemelte az online adatelérhetőség biztosítását, az új földmérési és térképészeti tevékenységről szóló törvény létrehozását, a földhasználattal kapcsolatos jogalkotási feladatokat és végül az OKTM-projekt lebonyolítását.

A feladat nagyságát mutatja, hogy a több mint 55 000 földrészletet érintő kérelem 270 000 kérelmezőt jelent, és mintegy 950 000 hektárnyi termőföldet érint. A kormány tervei szerint évente 2,6 milliárd Ft költségvetési támogatással, hét ütemben valósult volna meg a program. Ma már látható, hogy az eredetileg tervezett támogatási szinttel a befejezés kitolódik, és további ütem indítása válik szükségessé.

2017-ben elindult a projekt negyedik üteme is. A 2013-ban számlált több mint 55 000 induló földrészletből 28 000 megosztása megkezdődött, 17 300 esetben a folyamat lezárult, és 85 000 új földrészlet keletkezett. A tulajdonosok által megosztásra nem kérelmezett földek és a kis méretű tulajdoni hányadok miatt továbbra is marad termőföld osztatlan közös tulajdonban, és a jelenleg érvényes öröklési szabályok is újratermelik ezt a tulajdoni formát. A kormány feladata, hogy a jogi szabályozás megváltoztatásával a jövőben megoldást találjon a probléma megoldására.

Cseri József az NKP Nkft. ügyvezető igazgatója az eddigi tapasztalatok alapján megerősítette, hogy a tervezett finanszírozási ütemre (évente 2,6 Mrd Ft) és a várható összköltségre (24 Mrd Ft) figyelemmel az eredeti VI. és VII. ütem áttervezésével 2021-ben egy VIII. ütem indítása válik szükségessé. A teljes program várhatóan 2023-ban fejeződik be. (Az OKTM-projekt tervezett ütemezéséről a Geodézia és Kartográfia 2017. 3. számában adott tájékoztatást az NKP Nkft., az új ütemterv a 2017. 6. számban jelenik meg.)

Az igazgató úr bemutatta a program további ütemezését a már megindított IV. ütemtől kezdve, és tájékoztatást adott a végrehajtás pillanatnyi helyzetéről is.

Az eddigi tapasztalatok alapján kiemelte, hogy a végrehajtás színvonala folyamatosan emelkedik. Rámutatott továbbá a folyamatos ellenőrzés és az ösztönzés kiemelt jelentőségére a program megvalósítása során. A program megvalósítására folyósított költségvetési források felhasználásáról Cseri József elmondta, hogy a sürgetések ellenére is csak a teljesítés ütemében történhetnek meg a kifizetések.

Dr. Vígh Ágota előadásában a projekt végrehajtását akadályozó és a folyamatot lassító tényezőket vette számba:

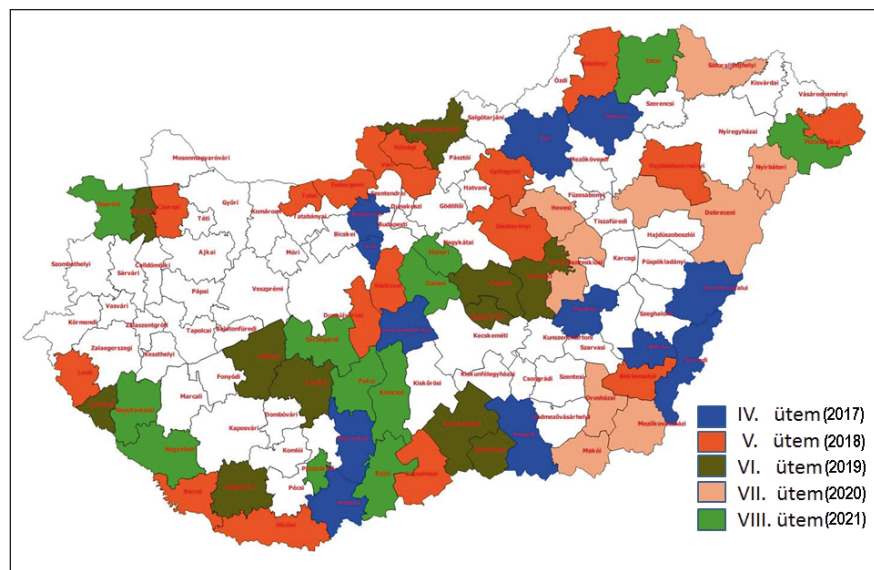
- a költségvetési támogatás alacsonyabb mértékű, mint a korábbi előterjesztésekben szereplő összeg,

- továbbra is fennáll a szaktudással rendelkező foglalkoztatottak hiánya, amely jelentősen megnöveli a járási hivatalok leterheltségét,
- az eljárás során jelentkező akadályok: az állami földértékesítési program és az ingatlan-nyilvántartási és természetbeni állapot egyezőségének megteremtése

A szaktudással rendelkező foglalkoztatottak hiányának megoldására tett javaslat: az FM által a kormányhivatalok részére rendelkezésre bocsátott költségvetés terhére a leterhelt járási hivatalok földmérőszakember-állományának a projekt idejére történő bővítése csökkenti a leterheltséget, segíti a feladatmegosztást. (A javaslat megvalósítására a konferencia idejéig még nem született kedvező döntés. Szerk.)

Az ingatlan-nyilvántartási és természetbeni állapot egyezőségének megteremtése földhivatali feladat. A nyilvántartások naprakész, pontos vezetésével, valamint a projekt megindulását megelőzően a művelésiág-változás (határszemle) pontosításával, a földrészlet ingatlan-nyilvántartási és természetbeni állapotának egyeztetésével, a felmérési, térképezési vagy területszámítási hiba kijavításával a feladatok feltorlódása megelőzhető, gyorsítható a projekt dömpingfeladatainak végrehajtása.

A részarány-földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes

A program hátralévő feladatainak ütemezése (NKP Nkft.)

Ütem	Megosztandó földrészlet darabszáma	Befejezett eljárások darabszáma	Százalék
I. ütem	7948	7454	94%
II. ütem	8101	7039	87%
III. ütem	5979	2821	47%

A program megvalósulásának helyzete 2017 novemberében (NKP Nkft.)

Év	Szerződött összeg	Felhasznált összeg
2012	391 502 500	391 502 500
2013	1 116 950 000	1 116 950 000
2014	1 251 864 558	1 251 864 558
2015	2 853 966 700	2 255 945 329
2016	2 244 054 960	116 903 500
2017	423 923 000	
Összesen:	8 282 261 718	5 133 165 887

Az NKP Nonprofit Kft. és az FM (VM) közötti támogatási szerződések alakulása (NKP Nkft.)

szabályairól szóló 374/2014. (XII. 31.) kormányrendelet módosításáról szóló 138/2017. (VI. 9.) kormányrendelet a gyorsítást segítő rendelkezéseket tartalmaz: az ortofotók alkalmazhatóságát kiterjeszti több földhivatali feladatnál, pontosítja a végrehajtásban résztvevő hivatalok és munkavállalók juttatásainak finanszírozási rendjét, és egyszerűsítéseket vezet be a megosztási folyamat folytathatóságainak szabályaiba.

Dr. Gross Miklós előadásában bemutatta az OKTM-projekt végrehajtásához készített termékeket, azok szakágazaton belüli és azon túli alkalmazási lehetőségeit:

- 20 cm terepi felbontású légi fényképek
- digitális domborzatmodell
- 20 cm terepi felbontású digitális ortofotók

A magas pontossági és felbontási követelményeknek köszönhetően az ország területének közel 40%-ára olyan korszerű, pontos és megbízható, állami alapadatnak minősülő raszteres képi alap- és magassági adatkészlet áll rendelkezésre, amely egyszerű technikai eszközök segítségével alkalmas az alaptérképek validálására és megbízhatóságának ellenőrzésére is. Ezzel a lehetőséggel a szakmának élnie kell.

Dr. Gál Zoltán főosztályvezető áttekintette az OKTM-projekt első ütemeiben Baranya megyében elvégzett feladatokat, majd részletesen beszélt a tapasztalataikról. Külön beszámolt

a projekt megindulása előtti feladatokról, tanulságokról:

- Az eljárás megindulása előtt a Földhivatal a szokásos munkáinak végzése közben az érintett ingatlanokat igyekezett lehelyszínelni.
- Az észlelt erdőművelésiág-változással csak akkor foglalkoztak, ha az alrészlet a 400 m²-t elérte. Az erdészet kiadta a hatósági bizonyítványokat a tulajdonos kérelmére.
- Ütügyi hatósággal egyeztettek.
- Szolgalmi jogok vonatkozásában problémát okozott, hogy a régi bejegyzésekről sokszor nincs semmilyen munkarész.
- Nagyon fontos, hogy a TAKAROS osztatlan közös modulban minden kérelemmel érintett földrészlet feltöltésre kerüljön.

A projekt végrehajtása során szerzett tapasztalatok ismertetése után összefoglalta a legfontosabbakat:

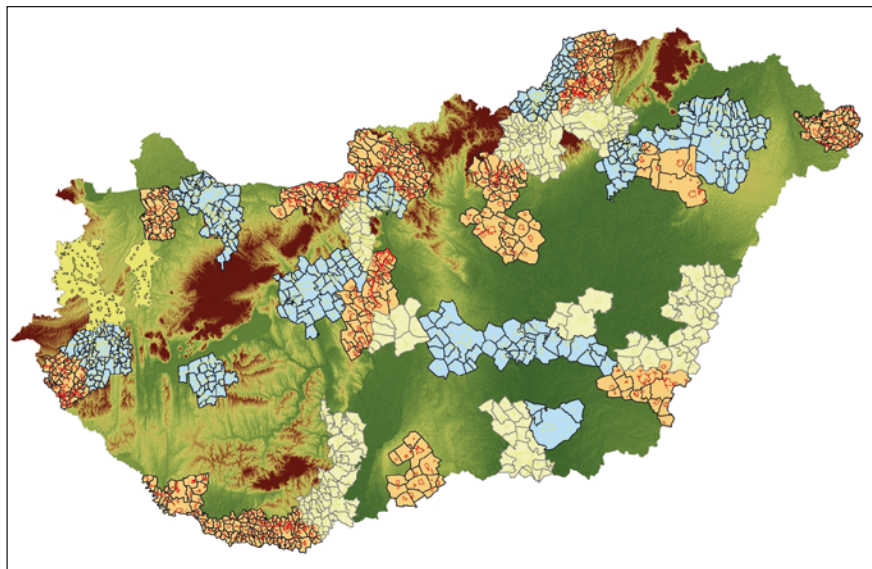
- Nincs fontosabb, mint a kommunikáció, a folyamatos kapcsolat fenntartása a geodéziai vállalkozó, a jogi szolgáltató és a Földhivatal között.
- Megoldáskereső hozzáállás mindenki részéről.
- Rugalmasság a jogszabályi keretek között.
- Kiemelten érdemes kezelni minden osztatlannal kapcsolatos részfeladatot, megtérül a befektetett energia.

Gudász Zoltán előadásában az osztatlan közös tulajdon megszüntetése projekt pénzügyi háttéréről, a projekt

végrehajtásáról, és a hátralévő feladatokról tájékoztatott. Az előzetes számítások és a pilotprojekt tapasztalatai alapján a program az eljárások átlagos 1,5 éves időtartamát figyelembe véve, 2020-ban zárult volna le. Ez az ütemterv a 2012–2014. években biztosított, összesen 4 000 millió Ft után évi 3 500 millió Ft támogatási összeggel számolt, amely összeg a jogi szolgáltatók és a földmérő-vállalkozások munkadíjára, a kormányhivatalok költségtérítésére és a nagy felbontású digitális ortofotók beszerzésére nyújt fedezetet. A tervezetthez képest a 2015. évi költségvetésben 3 000, millió forintot, a 2016. és 2017. évi központi költségvetésben pedig 2 650,0 millió forintot biztosítottak az „Osztatlan földtulajdon kimérésének költségei” FM fejezeti kezelésű előirányzatot, ezért került sor a korábbi előadásokban említett átütemezésre. Az eljárások csúszásához a járási hivatalok leterheltsége, a szakemberhiány, illetve a jogi szolgáltatók és a földmérő-vállalkozások részéről is előforduló határidőn túli, valamint hibás teljesítések is hozzájárulnak.

A kormányhivataloknak juttatott költségtérítés folyósításának és elszámolásának szabályait egyszerűsítő jogszabályi változtatás elősegíti a projekt felgyorsítását, de ehhez szükség van még az érintett járási hivataloknál a projekt tényleges megindulásához a mezőgazdasági helyszínelés lefolytatására, szükség szerint a művelési ág változásának átvezetésére, a jogutódok nyilatkozatására a kérelem fenntartására vonatkozóan, illetve a felmérési, térképezési vagy területszámítási hiba kijávitására irányuló eljárás lefolytatására. Az előkészítő munkák során a TAKAROS osztatlan közös adatbázis naprakészességét is meg kell teremteni, a feltöltött adatokban a bekövetkezett változásokat folyamatosan át kell vezetni, az adatbázis karbantartását is el kell látni. A hibás, illetve hiányos adatbázis esetén az ingatlan-nyilvántartásból történő földhasználati, illetve tömeges és automatizált adatszolgáltatás megfelelően nem biztosítható.

Dr. Varga Éva előadásából a hallgatóság megismerhette a munkafolyamatok irányítását és ellenőrzését támogató rendszer (MTR) felépítését, az MTR-ben végrehajtható műveleteket,

Az OKTM keretében előállított állami alapadatok által lefedett területek 2017-ben (Gross M.)

a kiinduló földrészlet feldolgozásának menetét és pillanatnyi állását, a riportok, statisztikai lekérdezések készítésének módját és a rendszer fejlesztésével kapcsolatos tevékenységet.

Az MTR célja a 374/2014 (XII. 31.) kormányrendelet szerinti megosztási eljárás lebonyolításához tartozó munkafolyamatok támogatása és nyomon követése. Azon belül:

- a résztvevők határidőben és az előírt követelményeknek megfelelő teljesítésének támogatása;
- a folyamat nyomon követése, monitoring;
- nagy mennyiségű adatok, dokumentumok kezelése és tárolása
- szerződés szerinti teljesítések, elszámolások kezelése;
- a földrészletekre és a szereplőkre vonatkozó törzsadatok kezelése;
- riportok, lekérdezések készítése a folyamatok értékeléséhez és a vezetői tájékoztatókhoz.

A rendszer fejlesztésének szempontjai közül kiemelte a jogszabályi változások követését, a felhasználói észrevételek, javaslatok figyelembe vételét, az új szempontok szerinti lekérdezések kialakítását és az új keretmegállapodás beépítését.

Mátyás László előadásában részletesen bemutatta és elemezte a projekt eddigi ütemeinek végrehajtását érintő ellenőrzések tapasztalatait. Táblázatokkal és grafikonokkal gazdagon illusztrálta a feladatok végrehajtásának előrehaladását, az egyes résztvevők teljesítését. A végrehajtás kritikus hibáiként emelte ki a következőket:

- A természetbeni és az ingatlan-nyilvántartási állapot egyezőségéről az értesítés nem történt meg, vagy az MTR-ben nem lett feltöltve.
- Az első egyezségi meghívó kiküldése nem történt meg, vagy az MTR-ben nem lett feltöltve.
- Az első egyezségi tárgyalás jegyzőkönyve nem lett beküldve a járási hivatalba, vagy az MTR-ben nem történt meg a feltöltés.
- Nem történt meg egyezség esetén a befogadó nyilatkozat vagy sorsolás esetén a záradékolts sorsolási jegyzőkönyv feltöltése az MTR-ben.
- A leosztott földrészletek bemutatásának időpontjáról közvetlen és elektronikus hirdeteményi úton történő

értesítés nem történt meg, vagy az MTR-ben nem lett feltöltve.

- Az ingatlan-nyilvántartási átvezetéshez szükséges bemutatási jegyzőkönyv és a földmérési dokumentáció nem került benyújtásra a járási hivatalhoz az esetlegesen felmerült hibajavítások elvégzésével, vagy az MTR-ben nem került feltöltésre. (A munkarészeket a jogi szolgáltató a kérelemmel és okirattal együtt nyújtja be a járási hivatalhoz, kivéve sorsolás esetében, ahol azt a földmérő végzi.)
- Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről szóló határozat meghozatala nem történt meg, illetve az MTR-ben nem történt meg a feltöltés.

Kiemelt jelentőségű az adatok, információk átadása a földmérő, a járási hivatal és a jogi szolgáltató között napi kapcsolattartás szintjén.

Mátyás László ismertette, hogy a folyamat mely pontjainak ellenőrzését tervezik még bevezetni:

- A megosztás kiindulási helyét és irányát megállapító határozat meghozatala, MTR-be történő feltöltése.
- Egykérelmezős földrészletek esetében a nyilatkozatok beszerzése (uniós, a kérelem fenntartásával kapcsolatos), a jogi szolgáltatót eleget tett-e a tájékoztatási kötelezettségének (járási hivatalnak, földmérőnek).
- Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről szóló határozat és a változási vázrajz másolatának közlése megtörtént-e a kormányrendelet 23. § (4) bekezdése szerint.

Az NKP Nkft. valamennyi esetben vizsgálja a folyamat megakadásának okait a megosztási eljárásban közreműködő szervezeteknél.

Az előadás befejező részében részletesen beszélt a pénzügyi teljesítéshez szükséges (a járási hivatal részéről kiadandó) igazolásokról.

A hallottak megbeszélésére – ahogy az lenni szokott – az ebédszünet kínálta a legtöbb lehetőséget. A rendkívül informatív, tartalmas nap végére a hallgatóság meglehetősen elfáradt, így a fórumon már nagyon kis aktivitást mutatott. A konferencia zárása után azért még mindig akadt néhány lelkes hallgató, aki személyes kérdéseivel fordult a jelen lévő előadókhoz.

Az elhangzott előadások anyagai részben Hodobay-Böröcz Andrásnak az október 26-i rendezvényen készült fényképei, és az MFTTT honlapján elérhetőek. Az NKP Nkft. munkatársainak előadásait az adatok értékelése és a tapasztalatok közvetlen hasznosítása érdekében a cég minden egyes megyei kormányhivatalnak megküldi.

*A beszámolót az elhangzott előadások anyagainak felhasználásával összeállította:
Buga László*

***

Földmérőnap 2017, Nyíregyháza

Az MFTTT Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei csoportja Földmérőnapot tartott 2017. 05. 25-én Nyíregyháza-Sóstóhegyen a Bábic-tó partján levő vendéglő (Tüskevár) különtermében.

Az akkreditált, egész napos rendezvény (2 pont) a meghirdetett program szerint zajlott le. Kecskeméti István az MMK Geodéziai Szakcsoport vezetője, majd Jeles Zoltánné Pálfi Zsuzsanna az MFTTT Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei csoportjának elnöke köszöntötte a résztvevőket. Első előadóként Reményi György osztályvezető a Földművelésügyi Minisztériumból nyitotta a rendezvényt. „Aktualitások a földmérésben” című tájékoztatójában napi problémákkal foglalkozott, azok megoldási lehetőségeit taglalta.

Busics Imre Budapest Főváros Kormányhivatala Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály Alaphálózati és Államhatárügyi Osztály osztályvezetője a hazai geodéziai vonatkoztatási rendszereket képviselő alapponthálózatok felügyeletéről, az alappontok pótlásáról, áthelyezéséről beszélt.

Homolya András BME Építőmérnöki Kar mestertanára a budapesti Műegyetemen zajló földmérő- és térinformatikai alapképzésről, mesterképzésről és továbbképzésről beszélt, avagy „Hogyan lehet megszerezni a 19/2013. (III. VM) rendeletben előírt 70 kreditet” témában tartott előadást,